DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

7. november 2002 *

I de forenede sager C-228/01 og C-289/01,

angående anmodninger, som cour d'appel de Pau (sag C-228/01) og tribunal de grande instance de Dax (sag C-289/01) (Frankrig) i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i de for nævnte retter verserende straffesager mod

Jacques Bourrasse (sag C-228/01)

og

Jean-Marie Perchicot (sag C-289/01),

procesdeltagere:

Union régionale syndicale des petits et moyens transporteurs du Sud-Ouest (Unostra Aquitaine) (sag C-228/01)

Fédération générale des transports et de l'équipement CFDT (FGTE-CFDT) (sag C-289/01)

Inspection du travail des transports (sag C-228/01 og sag C-289/01),

* Processprog: fransk.

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 2 i Rådets direktiv 84/647/EØF af 19. december 1984 om anvendelse af udlejningskøretøjer uden fører til godstransport ad landevej (EFT L 335, s. 72), som ændret ved Rådets direktiv 90/398/EØF af 24. juli 1990 (EFT L 202, s. 46),

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af C. Gulmann som fungerende formand for Anden Afdeling og dommerne V. Skouris og N. Colneric (refererende dommer),

generaladvokat: A. Tizzano

justitssekretær: assisterende justitssekretær H. von Holstein,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Union régionale syndicale des petits et moyens transporteurs du Sud-Ouest (Unostra Aquitaine) ved avocat P. Hontas (sag C-228/01)

— Inspection du travail des transports ved inspecteur du travail Y. Davidoff (sag C-228/01 og sag C-289/01)

— den franske regering ved G. de Bergues og S. Pailler, som befuldmægtigede (sag C-228/01 og sag C-289/01)

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved M. Wolfcarius, som befuldmægtiget (sag C-228/01 og sag C-289/01),

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 29. maj 2002 er afgivet mundtlige indlæg af Jacques Bourrasse ved avocat G. Duvignac, af Union régionale syndicale des petits et moyens transporteurs du Sud-Ouest (Unostra Aquitaine) ved P. Hontas, af den franske regering ved S. Pailler og af Kommissionen ved W. Wils, som befuldmægtiget,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 4. juli 2002,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 15. maj 2001 og afgørelse af 2. juli 2001, indgået til Domstolen henholdsvis den 11. juni og den 20. juli 2001, har cour d'appel de Pau (sag C-228/01) og tribunal de grande instance de Dax (sag C-289/01) i medfør af artikel 234 EF forelagt, for den første rets vedkommende to præjudicielle spørgsmål, for den andens vedkommende et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 2 i Rådets direktiv 84/647/EØF af 19. december 1984 om anvendelse af udlejningskøretøjer uden fører til godstransport ad landevej (EFT L 335, s. 72), som ændret ved Rådets direktiv 90/398/EØF af 24. juli 1990 (EFT L 202, s. 46, herefter »direktiv 84/647«).

2 Disse spørgsmål er blevet rejst under straffesager indledt henholdsvis mod Jacques Bourrasse, président-directeur général de la société Transports Bourrasse

SA (herefter »selskabet Bourrasse«), Soorts-Hossegor (Frankrig), og mod Jean-Marie Perchicot, direktør for société Transports Perchicot (herefter »selskabet Perchicot Frankrig«), Saint-Martin-de-Seignanx (Frankrig). Der er rejst tiltale for sort arbejde ved manglende anmeldelse af arbejdstagere.

3 Ved kendelse af 23. januar 2002 har Domstolens præsident i henhold til procesreglementets artikel 43 besluttet af forene de to sager med henblik på den mundtlige forhandling og domsafsigelsen.

Relevante retsregler

Fællesskabsbestemmelser

4 Artikel 1, 2 og 3 i direktiv 84/647 fastsætter følgende:

»Artikel 1

I forbindelse med dette direktiv forstås ved:

— »Køretøj«: et motorkøretøj, en påhængsvogn, en sættevogn eller et vogntog, der udelukkende er bestemt til godstransport.

— »Udlejningskøretøj«: et køretøj, der mod vederlag og i et givet tidsrum stilles til rådighed for en virksomhed, der udfører godstransport ad landevej for fremmed eller for egen regning, på grundlag af en kontrakt indgået med den virksomhed, der stiller køretøjet til rådighed.

Artikel 2

Hver medlemsstat tillader på sit område, at der i trafik mellem medlemsstaterne anvendes køretøjer, der er lejet af virksomheder, som er etableret på en anden medlemsstats område, såfremt:

1. køretøjet er indregistreret eller taget i brug i overensstemmelse med lovgivningen i sidstnævnte medlemsstat

2. kontrakten kun vedrører udlejning af et køretøj uden fører og ikke er ledsaget af en kontrakt indgået med samme virksomhed om beskæftigelse af personale til at føre eller ledsage køretøjet

3. udlejningskøretøjet i hele lejeperioden udelukkende står til rådighed for den virksomhed, der skal benytte det

4. udlejningskøretøjet føres af ansatte i den virksomhed, som benytter det

5. overholdelse af ovennævnte betingelser godtgøres ved følgende dokumenter, som skal forefindes i køretøjet:

a) lejekontrakten eller et bekræftet uddrag af denne kontrakt, hvori bl.a. er anført udlejerens navn, lejerens navn, lejekontraktens dato og varighed samt kendetegn for køretøjet

b) såfremt det ikke er føreren selv, der har lejet køretøjet, førerens ansættelseskontrakt eller et bekræftet uddrag af denne kontrakt, hvori bl.a. er anført arbejdsgiverens navn, den ansattes navn, ansættelseskontraktens dato og varighed, eller en nylig udstedt lønseddel.

De under litra a) og b) omhandlede dokumenter kan i givet fald erstattes af et tilsvarende dokument, der er udstedt af medlemsstatens kompetente myndigheder.

Artikel 3

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at deres virksomheder kan anvende udlejningskøretøjer, der er indregistreret eller taget i brug i overensstemmelse med lovgivningen i deres lande, til godstransport ad landevej på samme betingelser som dem, der gælder for anvendelse af disse virksomheders egne køretøjer, såfremt virksomhederne opfylder betingelserne i artikel 2.

2. Medlemsstaterne kan undtage transport for egen regning med køretøjer, hvis tilladte totalvægt overstiger 6 tons, fra bestemmelserne i stk. 1.«

5 I artikel 4 i direktiv 84/647 bestemmes:

»Dette direktiv berører ikke sådanne bestemmelser i en medlemsstat, ved hvilke der med hensyn til anvendelse af udlejningskøretøjer er fastsat lempeligere betingelser end de i artikel 2 og 3 anførte.«

6 Artikel 5, første led, i direktiv 84/647 er affattet således:

»Med forbehold af artikel 2 og 3 berører dette direktiv ikke anvendelsen af reglerne vedrørende:

— markedsordningen for godstransport ad landevej for fremmed eller egen regning, herunder navnlig markedsadgang og fastsættelse af kvoter for transportkapaciteten.«

7 Artikel 1, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 881/92 af 26. marts 1992 om adgang til markedet for vejgodstransport i Fællesskabet, som udføres fra eller til en medlemsstats område eller gennem en eller flere medlemsstaters områder (EFT L 95, s. 1), bestemmer, at forordningen gælder for international vejgodstransport

for fremmed regning på de strækninger, der tilbagelægges på Fællesskabets område. Forordningens artikel 3, stk. 1, bestemmer, at den internationale transport udføres på grundlag af en fællesskabstilladelse.

8 Artikel 5 i forordning nr. 881/92 bestemmer:

»1. Den i artikel 3 omhandlede fællesskabstilladelse udstedes af de kompetente myndigheder i etableringsmedlemsstaten.

2. Medlemsstaterne overdrager indehaveren originaldokumentet med fællesskabstilladelsen, som opbevares af transportvirksomheden, samt et antal bekræftede genparter, der svarer til antallet af køretøjer, som indehaveren af fællesskabstilladelsen råder over i kraft af fuld ejendomsret eller på et andet grundlag, navnlig i kraft af en [lejekontrakt].

3. [...]

4. Fællesskabstilladelsen udfærdiges i transportvirksomhedens navn. Transportvirksomheden må ikke overføre den til tredjemand. En bekræftet genpart af fællesskabstilladelsen skal opbevares i køretøjet og forevises kontrolpersonalet på forlangende.«

9 Artikel 1, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 3118/93 af 25. oktober 1993 om betingelserne for transportvirksomheders adgang til at udføre intern vejgodstransport i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende (EFT L 279, s. 1), fastsætter:

»Enhver transportvirksomhed, der udfører vejgodstransport for fremmed regning, og som er indehaver af en fællesskabstilladelse i henhold til forordning (EØF) nr. 881/92, har adgang til på de betingelser, der er fastsat i nærværende forordning, midlertidigt at udføre intern vejgodstransport for fremmed regning i en anden medlemsstat, i det følgende benævnt henholdsvis »cabotagekørsel« og »værtsmedlemsstat«, uden at have hjemsted eller andet forretningssted dér.«

10 Artikel 3, stk. 1, og stk. 3, første afsnit, er affattet således:

»1. Tilladelserne til cabotagekørsel [...] giver indehaveren adgang til at udføre cabotagekørsel.

[...]

3. Tilladelsen til cabotagekørsel udfærdiges i transportvirksomhedens navn. Den kan ikke af transportvirksomheden overdrages til tredjemand. Hver tilladelse til cabotagekørsel kan kun benyttes for ét køretøj ad gangen.«

11 Det hedder i artikel 14 i Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 af 20. december 1985 om kontrolapparatet inden for vejtransport (EFT L 370, s. 8):

»1. Arbejdsgiveren udleverer til førerne et tilstrækkeligt antal diagramark, idet der tages hensyn til disse diagramarks individuelle karakter, tjenestens varighed og pligten til at erstatte eventuelt beskadigede diagramark eller diagramark, der er inddraget af en kompetent tilsynsmyndighed. Arbejdsgiveren må til førerne kun udlevere diagramark, som svarer til en officielt godkendt model, og som kan anvendes i det i køretøjet installerede apparat.

2. Transportvirksomheden skal opbevare diagramarkene omhyggeligt i mindst et år efter anvendelsen og skal give de pågældende førere en kopi, såfremt de ønsker det. Arkene skal på forlangende forevises for eller udleveres til tilsynsmyndighederne.«

12 Artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 3821/85 blev ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 2135/98 af 24. september 1998 (EFT L 274, s. 1). Der foretoges herved visse præciseringer, men forordningens indhold forblev i det væsentlige det samme.

De nationale bestemmelser

13 Bekendtgørelsen af 29. juni 1990 fra ministeren for infrastruktur, boligforhold samt trafik- og havanliggender om i Det Europæiske Økonomiske Fællesskab

hjemmehørende virksomheders anvendelse af udlejningskøretøjer uden fører til godstransport ad landevej (JORF af 19.7.1990, s. 8563), som tager sigte på direktiv 84/647, bestemmer i artikel 1:

»Virksomheder, der er etableret i en medlemsstat i Fællesskabet, og som udfører godstransport ad landevej fra eller til fransk område eller i transit på fransk område, kan med henblik på denne kørsel anvende køretøjer lejet hos en udlejningsvirksomhed for lastbiler, dog på følgende betingelser:

— Det lejede køretøj indregistreres eller tages i brug i henhold til den i denne medlemsstat gældende lovgivning.

— [...]

— Køretøjet skal føres af lejeren eller en af dennes ansatte.«

Hovedsagerne og de præjudicielle spørgsmål

Sag C-228/01

14 Selskabet Bourrasse er et vognmandsfirma, der er etableret i Frankrig, i hvilket Jacques Bourrasse er président-directeur général. Det er indehaver af en

fællesskabstilladelse, der er udstedt af direction régionale de l'équipement d'Acquitaine. Selskabets køretøjer, som er indregistreret i Frankrig, er alle udstyret med en bekræftet genpart af nævnte tilladelse.

15 Den 23. april 1993 erhvervede selskabet Bourrasse vognmandsfirmaet Ver Coelho (herefter »selskabet Ver Coelho«), Portugal, for hvilket Jacques Bourrasse blev direktør. De to selskaber er selvstændige juridiske personer.

16 Under en kontrol foretaget af Inspection du travail des transports (herefter »Inspection du travail«) hos selskabet Bourrasse den 24. juni 1996 blev det fastslået, at 13 ansatte med portugisisk-klingende navne, som var blevet ansat den 1. januar 1992 af selskabet Bourrasse, var blevet overført til selskabet Ver Coelho, nogle ultimo 1994, andre ultimo 1995.

17 Det blev også fastslået, at selskabet Bourrasse udlejede vogntog uden fører til selskabet Ver Coelho. Dette anvendte til sine internationale transporter til Frankrig internationale portugisiske transporttilladelser, der var udstedt i udlejerens navn. Dokumenterne for registrering af fartskriverne vedrørende de køretøjer, som var udlejet til Ver Coelho, blev forvaltet af selskabet Bourrasse. To portugisiske chauffører, som var ansat hos selskabet Ver Coelho, og som blev forhørt af det franske gendarmeri, forklarede, at de alene førte vogntog tilhørende Jacques Bourrasse, hvorved den ene tilføjede, at han direkte refererede til sidstnævnte.

18 På dette grundlag konkluderede Inspection du travail, at de ansatte i selskabet Ver Coelho i realiteten var medarbejdere i selskabet Bourrasse, hvorfor man sigtede Jacques Bourrasse for overtrædelse af lovgivningens regler om sort arbejde ved ikke at anmelde ansættelse af arbejdstagere.

19 Jacques Bourrasse blev herefter tiltalt ved tribunal de grande instance de Dax. Under sagen bestred tiltalte at have gjort sig skyldig i strafbart forhold med henvisning til, at de portugisiske chauffører havde arbejdskontrakter udfærdiget af selskabet Ver Coelho, og at direktiv 84/647 tillader selskabet Bourrasse at udleje vogntog til selskabet Ver Coelho på betingelse af, at de er indregistreret i den medlemsstat, hvor de er blevet lejet, og føres af lejeren eller en af dennes medarbejdere.

20 Ved afgørelse af 6. december 1999 kendte tribunal de grande instance Jacques Bourrasse skyldig i tiltalen.

21 Såvel Jacques Bourrasse som anklagemyndigheden indankede afgørelsen for cour d'appel de Pau.

22 Under disse omstændigheder har cour d'appel de Pau besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen nedenstående præjudicielle spørgsmål:

»1) Kan det forhold, at der udlejes et køretøj uden fører, som omhandlet i artikel 2 i direktiv 84/647/EØF, opfattes således, at udlejeren, der er et fransk vognmandsfirma,

— for lejeren, der er et portugisisk vognmandsfirma, kan modtage de i indlandet nødvendige transporttilladelser

— for lejeren, der er et portugisisk vognmandsfirma, kan forvalte skiverne i fartskriverne fra det portugisiske vognmandsfirmas ansatte chauffører?

2) Skal de lejede køretøjer være indregistreret i Portugal?«

Sag C-289/01

23 Jean-Marie Perchicot er direktør for selskabet Perchicot Frankrig, som udfører transport mellem Frankrig og Spanien. Selskabet er ejer af en række køretøjer indregistreret i Frankrig, som alle er udstyret med en bekræftet genpart af den fællesskabstilladelse, der er udstedt til selskabet af direction régionale de l'équipement d'Acquitaine.

24 I 1999 oprettede Jean-Marie Perchicot et transportselskab i Spanien, for hvilket han også er direktør (herefter »selskabet Perchicot Spanien«), og til hvilket man overførte arbejdskontrakterne for de 13 ansatte, som indtil da var beskæftiget hos selskabet Perchicot Frankrig. Efter den 1. december 1999 blev nyansættelser systematisk foretaget af selskabet Perchicot Spanien. Samtlige de af selskabet Perchicot Frankrig ejede vogntog blev udlejet uden fører til selskabet Perchicot Spanien, men således at de stadig var indregistreret i Frankrig.

25 Efter en kontrol foretaget i begyndelsen af 2000 fastslog Inspection du travail, at forvaltningen af skiverne til fartskriverne for de udlejede køretøjer, erhvervelse af transporttilladelserne for disse køretøjer og administrationen af personalet stadig

blev varetaget af udlejeren, selskabet Perchicot Frankrig. Myndighederne konkluderede, at flytningen var fiktiv, og at virksomheden fortsat blev administreret, styret og drevet i Frankrig. Den juridiske konstruktion, på grundlag af hvilken virksomheden blev drevet, var ifølge Inspection du travail i strid med fransk lovgivning, hvorefter udlejning af køretøjer ikke er tilladt mellem medlemsstater i Den Europæiske Union, idet kun transit af køretøjer, der er udlejet af et selskab til et andet i samme medlemsstat, er tilladt. Følgelig påtalte Inspection du travail over for Jean-Marie Perchicot, at der forelå et retsstridigt forhold i form af sort arbejde på grund af manglende anmeldelse af arbejdstagere; tillige fandtes 12 øvrige lovovertrædelser at foreligge.

26 Jean-Marie Perchicot blev sat under strafferetlig tiltale ved tribunal de grande instance de Dax. Retten nærede tvivl om, hvorvidt fransk lovgivning er i overensstemmelse med direktiv 84/647, hvorefter det er lovligt at stille hele vogntog til rådighed mellem virksomheder. Tribunal de grande instance de Dax har derfor besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen nedenstående præjudicielle spørgsmål:

»Kan det forhold, at der udlejes et køretøj uden fører, som omhandlet i artikel 2 i direktiv 84/647/EØF, opfattes således, at udlejeren, der er et fransk vognmandsfirma,

— for lejeren, der er et spansk vognmandsfirma, kan modtage de i indlandet nødvendige transporttilladelser

— for lejeren, der er et spansk vognmandsfirma, kan forvalte skiverne i fartskriverne fra det spanske vognmandsfirmas ansatte chauffører?«

27 Henset til hovedsagens faktiske omstændigheder må spørgsmålet forstås således, at det i første led drejer sig om en lejer, som er et vognmandsfirma efter spansk ret.

De præjudicielle spørgsmål

Første spørgsmål i sag C-228/01 og det eneste spørgsmål i sag C-289/01

28 Med spørgsmålene ønsker de forelæggende retter nærmere bestemt afklaret, om artikel 2 i direktiv 84/647 tillader et vognmandsfirma, der er etableret i en medlemsstat, og som udlejer køretøjer uden fører til et vognmandsfirma i en anden medlemsstat, at erhverve de nødvendige transporttilladelser på den første stats område i lejerens navn og at forvalte skiverne for de fartskrivere, der benyttes af førere ansat hos lejeren, på dennes vegne.

29 Indledningsvis må det fastslås, at artikel 2 i direktiv 84/647 nærmere fastlægger de betingelser, på hvilke medlemsstaterne af hensyn til trafikken mellem medlemsstater skal tillade anvendelse på deres område af køretøjer, der er lejet af virksomheder, som er etableret på en anden medlemsstats område.

30 Det bestemmes i artikel 5, første led, i direktiv 84/647, at med forbehold af bl.a. artikel 2 berøres reglerne om markedsadgang til international transport og følgelig anvendelsen af transporttilladelser for fremmed regning ikke af direktivet.

31 Skiverne for førernes fartskrivere omtales ikke i artikel 2 i direktiv 84/647.

32 Følgelig må det fastslås, at artikel 2 i direktiv 84/647 ikke regulerer anvendelsen af transporttilladelser og skiver til fartskrivere.

33 Med henblik på at give den nationale ret, som har forelagt et præjudicielt spørgsmål, et anvendeligt svar, kan Domstolen imidlertid inddrage fællesskabsregler, som den nationale ret ikke har henvist til i spørgsmålet (jf. bl.a. dom af 20.3.1986, sag 35/85, Tissier, Sml. s. 1207, præmis 9, af 27.3.1990, sag C-315/88, Bagli Pennacchiotti, Sml. I, s. 1323, præmis 10, og af 18.11.1999, sag C-107/98, Teckal, Sml. I, s. 8121, præmis 39).

34 Hvad angår transporttilladelser må det påpeges, at der ifølge bestemmelserne i artikel 1, stk. 1, sammenholdt med artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 881/92 kræves en fællesskabstilladelse til at udføre international vejgodstransport for fremmed regning på Fællesskabets område, og at nævnte tilladelse ifølge samme forordnings artikel 5, stk. 1 og 2, udstedes af de kompetente myndigheder i firmaets etableringsstat, der overdrager originaldokumentet med tilladelsen til den berettigede samt et antal bekræftede genparter svarende til antallet af køretøjer, som indehaveren af tilladelsen råder over, herunder dem, han råder over i kraft af en lejekontrakt. Følgelig er det ikke udlejeren, men lejeren, der skal indhente fællesskabstilladelsen for de lejede køretøjer hos myndighederne i den medlemsstat, hvor han er etableret.

35 I medfør af artikel 5, stk. 4, i forordning nr. 881/92 udstedes fællesskabstilladelsen desuden i transportvirksomhedens navn, og den må ikke overføres til tredjemand. Det følger heraf, at i tilfælde hvor et køretøj, som oprindelig er blevet benyttet af et vognmandsfirma i besiddelse af en fællesskabstilladelse, senere udlejes til et andet vognmandsfirma, har udlejeren ikke ret til at lade lejeren være omfattet af sin fællesskabstilladelse.

36 Hvad angår forvaltningen af skiverne til fartskriverne må der henvises til, at det efter ordlyden af artikel 14, stk. 1 og 2, i forordning nr. 3821/85 — både i dennes oprindelige affattelse og i affattelsen ifølge forordning nr. 2135/98 — er arbejdsgiveren, som udleverer skiverne til førerne, udskifter dem efter behov og derefter opbevarer dem i mindst et år.

37 Heraf følger, at et vognmandsfirma, der er etableret i en medlemsstat, som udlejer køretøjer uden fører til godstransport ad landevej til et selskab, der er etableret i en anden medlemsstat, ikke fortsat må forvalte skiverne til fartskriverne fra de udlejede køretøjer.

38 Der må følgelig svares på det første spørgsmål i sag C-228/01 og det eneste spørgsmål i sag C-289/01, at artikel 3 og 5 i forordning nr. 881/92 samt artikel 14 i forordning nr. 3821/85, såvel i dens oprindelige affattelse som i affattelsen ifølge forordning nr. 2135/98, ikke tillader et vognmandsfirma, der er etableret i en medlemsstat, og som udlejer køretøjer uden fører til et vognmandsfirma i en anden medlemsstat, at lade sin fællesskabstilladelse omfatte lejeren, ligesom udlejeren ikke fortsat må beholde forvaltningen af skiverne til fartskriverne fra de udlejede køretøjer.

Andet spørgsmål i sag C-228/01

39 Med det andet spørgsmål i sag C-228/01 søger den forelæggende ret afklaret, om i de tilfælde, hvor der foreligger en grænseoverskridende lejekontrakt af et køretøj uden fører, dette køretøj skal være indregistreret i lejerens medlemsstat.

40 Hertil bemærkes, at hver medlemsstat ifølge artikel 2, nr. 1, i direktiv 84/647 på sit område skal tillade, at der anvendes køretøjer, der er lejet af virksomheder, der er etableret på en anden medlemsstats område, på bl.a. den betingelse, at køretøjerne er indregistreret eller taget i brug i overensstemmelse med lovgivningen i den medlemsstat, i hvilken den lejende transportvirksomhed er etableret.

41 Imidlertid fremgår af direktivets artikel 4, stk. 1, at en medlemsstat kan fastsætte lempeligere betingelser for anvendelsen af udlejningskøretøjer. Det fremgår, at dette ikke er tilfældet i hovedsagen.

42 Følgelig skal der svares på det andet spørgsmål i sag C-228/01, at artikel 2, nr. 1, i direktiv 84/647 skal fortolkes således, at medmindre andet følger af en eventuel anvendelse af direktivets artikel 4, skal udlejningskøretøjer uden fører være indregistreret i den medlemsstat, i hvilken den lejende transportvirksomhed er etableret.

Sagsomkostningerne

43 De udgifter, der er afholdt af den franske regering og af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for de nationale retter, tilkommer det disse at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af cour d'appel de Pau ved dom af 15. maj 2001, og af tribunal de grande instance de Dax ved afgørelse af 2. juli 2001, for ret:

1) **Artikel 3 og 5 i Rådets forordning (EØF) nr. 881/92 af 26. marts 1992 om adgang til markedet for vejgodstransport i Fællesskabet, som udføres fra eller til en medlemsstats område eller gennem en eller flere medlemsstaters områder, samt artikel 14 i Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 af 20. december 1985 om kontrolapparatet inden for vejtransport, såvel i dens oprindelige affattelse som i affattelsen ifølge Rådets forordning (EF)**

nr. 2135/98 af 24. september 1998, tillader ikke et vognmandsfirma, der er etableret i en medlemsstat, og som udlejer køretøjer uden fører til et vognmandsfirma i en anden medlemsstat, at lade sin fællesskabstilladelse omfatte lejeren, ligesom udlejeren ikke fortsat må beholde forvaltningen af skiverne til fartskriverne fra de udlejede køretøjer.

2) Artikel 2, nr. 1, i Rådets direktiv 84/647/EØF af 19. december 1984 om anvendelse af udlejningskøretøjer uden fører til godstransport ad landevej, som ændret ved Rådets direktiv 90/398/EØF af 24. juli 1990, skal fortolkes således, at medmindre andet følger af en eventuel anvendelse af direktivets artikel 4, skal udlejningskøretøjer uden fører være indregistreret i den medlemsstat, i hvilken den lejende transportvirksomhed er etableret.

Gulmann Skouris Colneric

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 7. november 2002.

R. Grass

Justitssekretær

R. Schintgen

Formand for Anden Afdeling